

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Az újság címet a szerkesztőség és a kiadóiroda.

megjelölt árakon vesse fel.

Szerkesztőség és kiadóiroda: Mátyás király-szár 8.

Telefon-szám 164.

Felolvasó szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előfizetési árak:

Félévra 8 korona, egy évre 14 korona.

Vidékire félévra 9 korona.

Egyes szám ára 8 fillér.

A PÓTADÓ

A jövő esztendőre, anint érejtülünk, a költségelirányzatban ismét ugyanannyiban van megállapítva, mint volt ezidén. Hejves és szép elv, hogy a város költségét ne szállítsák le, hogy a befolyó többletből a város tartják alapot gyűjthessen. Csak hogy a jelek szerint a jövő esztendőre változik a helyzet és a kilencvennyolc percentes adójával több lesz, mint volt az idén. Nevezetesen tudni kell, hogy a kormány tervci szerint a kereseti adó emelkedni fog. Úgy tudjuk és azt hisszük nem tévedünk, kormány azt tervezi, hogy kereseti adót hatvan százalékkal feemelje. Már most mi következik ebből? Az, hogy a városi költségek is hatvan százalékkal emelkednek. Vagyis a 98 százalékos pótdadó is 60 százalékkal magasabb lesz. Ez számokban kifejezve, aki most 98 korona pótdadót fizet, az elután 156 korona 80 fillért fog fizetni. A kérdés az, hogy szüksége van-e a városnak erre a jövedelmi többletetre. Szerintünk nincs rá szüksége. A városnak a jövedelmei szépen emelkedtek, míg a kiadások ebben az arányban nem növekedtek. Szépen jövedelmezett az ingádan forgalom a háboru alatt, jóval többet hoznak a városi földek. Tehát nincs szükség a pótdadók fokozására. Már pedig, ha megmarad 98 százalékos pótdadó, akkor az a 60 százalékos kereseti adó emelése mellett emelkedni fog. Amikor a városi költségvetést tárgyalni fogják, jó lesz, ha fontolóra veszik ezt a körülményt. Ha pedig mégis megakariják hagyni a 98 százalékos pótdadót, akkor a jövedelmi többlet hovatfordítására egy kis programot adni, mert ha már többet is fizetünk, akkor legalább tudjuk meg, hogy mire fordítják.

Az olaszok katasztrófája

Sajtószállítás. A Brentha és a Piave között az olaszok ellentámadásokkal próbálkoznak, de teljesen eredménytelenül. Az olaszok súlyos és véres veszteségeket szenvedtek. Berinből jelenek: Az olaszok Bresciát kiűrik, ami már azért is rendkívüli fontossággal bír, mert ez a város az olaszok muniógyartásának a központja. Brenthától keletre megszálltuk a legtöbb olasz magaslati állást. Febréiől keletre előre haladásunk tovább tart. Brenna keleti részén levő összes olasz hadállások tarthatatlanok.

Lenin teljes győzelme

London. Balfour angol külügyminiszter kijelentette az alsóházban, hogy Leninék győzelme Oroszországban teljes. Párisba érkezett távirati értesítések szerint is Leninék teljesen legyőzték Kerenszkyéket és Moszkva is a bolsevikiek kezében van. A maximalisták Moszkvában rémes kegyetlenkedéseket vittek véghez. A középületeket összelövéldözték. Moszkva utcáin több ezer a halott. A moszkvai állapotok borzalmasak. A bolsevikiek ágyúkkal rombolták szét a moszkvai épületek, a színházat felgyújtották. A polgár háboru még sok ideig fog eltartani. A bolsevikiek Kerenszky egész vezérkarát leirtották. Kerenszky magát titkára hamisított utlevéllel Haparandába érkezett, ahol elmondotta, hogy Kerenszky ismeretlen helyen tartózkodik, Kornilov nem vett részt a harcokban, mert fogságban van. Péterváron az élelmiszerek rohamosan fogytak. A pénzügyi tisztviselők a befolyt pénzeket nem adták át a maximalistáknak. A maximalisták az orosz külföldi képviselőket visszavonták.

Amerikai hadüzenet

Washington. Az amerikai kormány megfontolás tárgyává teszi, hogy megüzenje-e a háboru Ausztria Magyarországnak.

A képviselőház ülése

A képviselőház kedd délutáni ülésén Wexler Sándor miniszterelnök benyújtotta a jövő évi költségelirányzatot és elmondotta exozéjét. A Ház ülésén sürgős interpellációt terjesztett elő az osztrák Reichsrathban elhangzott támadásokról tárgyában. Andrassy Gyula gróf, Perényi Zsigmond báró, Bakonyi Samu és Landauer Béla, Tisza István gróf a lengyel kérdésben terjesztett elő interpellációt. Wexler miniszterelnök, aki már megelőzőleg az osztrák Reichsrath elnökével tanácskozott, együttesen adta meg az interpellációkra a választ.

Nők is választhatók

A választójogi törvényjavaslatban olyan módosítást tettek, hogy az eddigi tervtől eltérőleg a nők nemcsak választók, hanem választhatók is lesznek.

Anglia nem engedi hazá az orosz katonákat

Amsterdamon át jelentik Londonból. Portsmouthba Franciaországból ezer orosz katona érkezett, akik a nyugati fronton harcolnak és azt kívánják, hogy vigyék vissza őket Oroszországba. Az angol kormány ennek a kérésnek nem tett eleget.

Rémuralom Oroszországban

Stockholmból táviratozzák: Az oroszországi helyzet egyre zavarosabb lesz. Az ideérkezett tudósításokból ugyan megállapítható, hogy Péterváron a hatalom tényleg a bolsevikiek kezében van, de ezt a hatalmat csak nyers erővel tudják fenntartani, erkölcsi tekintélyüket az uralkodó alatt például a pétervári kremitage világhírű képiarának kifosztása teljesen aláássák.

A dühöngő vasutas-sztrájk már-már katasztrófává fajult. Pétervár éhínség előtt áll.

Ke enszkit többszörösen megverték, de neki magának sikerült elmen külné. Eddig hiába kutatják.

Lenin a keleti tengeri hajóhad egyik páncélosán tartózkodik.

Moszkvában Kornilov az ur, akit Rodzianko tábornok is támogat. Charkovban és az egész Ukrainában Kaledin kozákgenerális garázdálkodik, aki valóságos rémuralom alatt tartja az országgrészt s minden ellenszegülést halállal büntet.

Az új rezsim még mindig nem tudott kormányt alakítani. Legutóbb a forradalmi szocialista blokkal kísérleteztek s velük akartak kormányt alakítani, de az a kísérlet sem sikerült. Az ántant Stockholmba menekült követel nem tudnek Oroszországgal érintkezni.

Lloyd George bukása

A Hollandián és Dánián át érkező hírek szerint az angol kormányválság egyre komolyábbá és akutabbá válik. Lloyd Georgenak az a vaknerősége, hogy meg merte mondani a leplezetlen igazságot, a miniszterelnökségébe fog kerülni. Tegnap már két nevet is kombinációba vontak utódjának: Smuts tábornokét és Lansdowne lordét, akik közül az utóbbinak van több kilátása.

A háborus Városháza.

Könnyű dolga volt hajdanában a városi uraknak. Az ő tisztásgák noble officium volt, igazíri passiv, amit szűkebb hazájuk, városuk vezetése és érdekeinek istapolása végett minden ellenszolgáltatás nélkül végeztek a gazdag, nemes urak.

Később azonban a hivataloskodás mesterséggé vált, amit mint mind a munkát, meg kell fizetnie a városoknak. De így is ur mesterség volt az a néhai jó békeidőben is volt is valami abban a közmondásban, hogy aki nek hivatal, annak ész is adott az Uristen.

Haj, de változtak az idők. Hadunkat az egész világ. Műdért öltöt fiatal és öreg, fronton és front mögött háborus, hadi lett a küzdelmes, véres-teremtéses élet.

És e től kezdve háborus uniformist öltött a Városháza, a mi Városházák is. Vége lett az ur hivatalnak.

A tisztviselők, a kezelőszemélyzet a legelső tisztviselőtől egészen a legkisebb díjnokig beállott a háborus közigazgatás küzdő katonájának. Voltak sokan, nagyon sokan, akik maguk is, letéve a munkát és a tollat, egyenesen a csaták mezejére indultak; voltak, akik sose többé vissza nem jöhetnek és vannak, akik ma is életük közéletésével ezer veszély között védik e háza és városuk szeretett falait.

És akik itthonmaradtak, akik a közérdeke a fronton való szolgálat alól felmentett — régi hivataluk mellé njakat kaptak. Mind gyök hivatal-szoba megduplázódott. Egyik fele a régi, a békés időké, a másik a nagyobbik fele — a háborúé.

Egyik hivatal a hadisegélyosztás nehéz munkáját végzi, a másik az esetek árva és özvegyeinek ügyében egész új, külön reosztot kapott, tömegtelen aktával, fáradsággal, zaklatással járót, a harmadik üzethelyiséggé formálódott, hol a közéletkezés circulusvitiussus problémájának megoldásán próbálkozik rengeteg teendőkkel. Van, aki rendőr léte re szies melnári praxist szerzett, van, aki állami végrehajtó lett és requirálja a természeteslegeket, van, aki mérnöki munkáján felül petróleum, tűzifa és szén beszerzéssel és elosztással foglalkozik.

A katonaugyosztályban banktankeiöt végeznek, szabadságos katonák ott eszközlik hadikölcsönjegyzéseiket, sokáig ott bonyolították le az orosz fogoly fergalmat és sorra mind, a gazdasági ügyosztály, az adóhivatal, a rendőrség, az árvaszék. A tiszti főorvos cipő után jár, csecsemők,

gyermekek tejelátásán izgul. A főügyész egész új munkakört kap a régi mellé, a háborus jogviszonyok új rendjének és ezoraga-bognak kitaposása és rendezésére szó extra feladata. A háborus nagyüzemi műhelyévé változott a mi Városházánk és még főbb tisztviselők a szemleli, a kisebbek valóságos fizikai munkákat végeznek a város háborus rendje érdekében és hivatalukon felül.

A háborus Városháza él, elevenen működik, agít, utazó, bavasárló, árszító, ármegállapító, rendőr, bíraskodó, gyámolító, büntető, alkotó és végrehajtó. A háborus Városháza elnyelte a békés, az ur hivatal, erős munkát, szakértelmet, gyors cselekvést, sürgős intézkedéseket, ötletes megoldást eredményt, elintéztést követel.

A türelmetlenség, a felületesség, száz és ezer rohamának ellentárlani, bizalmat gerjesztetni a kételkedőkben, reményt önteni a esüggedőbe, könnyelmű vésdakat kivédeni, meggyőzni és megnyugtítani mind, mintogy állandó mellékfoglalkozásá lett az egykor nem bánomskodó tisztviselő, az egykori „városi uraknak”.

Valóságos hadimunka, amit ma a háborus Városháza végeztet az ő embereivel. A front mögött, de súlyos, néha hadiszolgálatot teljesít ma az itthonmaradt, a felmentett tisztviselő, mely nélkül épügy elképzelhetetlen a háború vétele mint a fronton levők nélkül. Hü támogatója, segítője, kritikusa és iociatálva serkentője, a közönséget felvilágosító, őberségét tenartó, kötelességekre figyelmeztető, mulasztásokra rámutató vitázó és eszméket felvető, a gyöngye, a gyámoltásra szoruló, a háború nyomorultjai, sebesültjei, betegeti részére gyűjtő, érdekükben eljáró munkatársa a háborus Városházának a sajtó, mely a háborus város közönségének irányításában és a háborus Városházával együtt a front mögött bár, de önként kivesszi részét, nem kimélve időt fáradságot, — a súlyos küzdelmekkel teii hadimunkából. A háborus irányu sűtő szivesen teljesíti emalegnehezebb hadiszolgálatát is — a közönségnek csak egy feladata lehet — bizni a magyar tisztviselő hazafias jóindulatában és a magyar sajtó hazafias kötelességtudásában.

(s. j.)

Sujtó igazság

dráma

Aggregények házassága

vígjáték, fős. Dorrit Weixler

VASÁRNAP AZ APOLLOBAN.

H I R E K.

A tej

kérdése még egyáltalán niesen rendezve. A tiszti főorvos tegnapelőtt könni járt Garán, ahol biztosították, hogy onnan naponta 500 liter tejet kaphat literenként 50 fillérjével, azonban a tej behozatalkak, kezelésének és összehordásának a költségei 20 fillért tenne ki és így a tej literje 70 fillérbe kerülne. Minthogy ez a maximális árat túlhágná, niesen a városnak módjában azt a tejet megszerezni. Ezzel aztán meg is feneklett a tejbehozatal és az egész tejakció. Azt hisszük mégis okosabb volna a maximális áron felül venni a tejet, mint hogy egyáltalán ne legyen. — Vannak aztán idehaza is bajok. A esondörök félreértették a rendelkezletet és a vidékről jövő aszonyokat megkezdalyozták az árusításban. Ezzel aztán még jobban megnehezítették a helyzetet — Érdekes az is, hogy a tejrendelet megjelenése után tömegesen rohanták meg a tiszti főorvosi hivatal utalványért és most egyenesen nem váltják be az utalványukat a tejesarnokban. Valószínűleg megunták az ácsorgást. Ismételve kapjuk a panaszt, hogy vannak többbe, akik a tejesarnokból kapott tejüket felvizezve literenként egy koronáért tovább adják. Az ilyen eseteket fel kellene irgalmatlanul jelenteni

Izgalmas jelenet játszódott le hétfőn az adófelszámolási bizottságnál. Egy kereskedő hadinyereségadóját tárgyalta a bizottság. Az ügy tárgyalása után zárt tárgyalást rendelt el az elnök. A kereskedő kiment és várt az ajtó előtt. Egyszerre csak hallja, hogy a bizottságnak egy póttagja informálja a bizottságot és az ő anyagi helyzetét meg lehetően rézsás szinben tünteti fel, ismertette kiadásait és jövedelmeit. A kereskedő erre ékelesen haragra lobbánva berontott a zárt tárgyalásra és az informáló bizottsági póttagot, aki szintén kereskedő, de hadinyereségadóra nincs előirányozva, megtámadta és nem a legválogatottabb szavakban mondotta el róla a véleményét. A kincstári előadó kérte a polgármestert, hogy intézkedjék, hogy a zárt tárgyalásokat ne hallgathassák ki a felek. A két szomszédos kereskedő között a barati viszony persze felbomlott. Hogy kettejük közül melyiknek van igaza, azt persze nehéz volna eldönteni.

Adomány. Preis Béla bűrkereskedő a szegény gyermekek cipőjük szükségletére 100 koronát adományozott.

Magas adótételek. A hadinyereségadókvetítő bizottság a héten ugyancsak magas adótételeket állapít meg. Egy keres-

kedőnek 85 ezer korona hadinyereség adót állapított meg, többeknek 10—15 és 20 ezer korona körül jár a megállapított adója. A megadóztak persze tulzoltak, nek tartják ezeket az adókat és azt hangoztatják, hogy az ilyen magas adókhöz nincs megtergyi alap.

Örüljünk a kristálycukornak. Még nem felejtettük el azt az időt, mikor a közönség nagyon sugelődött, ha kristálycukrot kapott. Nincs olyan szidalom, amelyet rá ne szórtak volna a szegény kristálycukorra, amelyre nagyon haragudtak azok, akiknek nem jutott süveg vagy kocka. Közben nem volt egyáltalán ekkor, hónapokig nem volt, aztán az a szomorú hír jött, hogy csak nyers cukrot fog kapni a közönség. Most aztán a vigasszal teljek jó hír érkezett, hogy cukrot kap a közönség és pedig nem nyers cukrot, hanem — óh mi csoda öröm, mi csoda boldogság — kristálycukrot.

Felülfizetések f hó 15 én tartott kabarán: Dr. Oláh Béla 30, Zammer hdgy. 30, Spitzer K és fia 20, Preis Béla 20 K, Leblang fhgy., Schön Zs., özv. Nathyáné, Jerkovits S., Dr. Scheiber 10—10, Klein R., N. N., Reich 7—7, Borárius J., Trafikántlé, Henneráiné, Fischer B., Halász B., Fenyvesi A., Halász K., Spitzer A., Reich Béla 5—5, Krausz B. Grausz 4—4, Erna, Buday Irén, Prager S., Vörös hdgy. 3—3, David L., Goldsmid J., Eckert M., Zwillingerné, Dautsch Irma, Dr. Reiter fhgy., Stein M., Ripp A., Somenteldné, Fari, Garljevic, Braunfeldné 2—2, N. N., Pengő 1—1 K, összesen 265 korona, mely felülfizetésekért hálas köszönetet mond a Rendezőség.

Rézrekvirálás. A még eddig be nem szolgáltatott főmértégyakat december hó 15-ig önkéntesen beszolgáltadják. A rekviráló bizottságok december hó 16-án kezdik meg működésüket Bejártnak minden magáukhoz, nyilvános helyeket és a be nem adott rézmértégyakat jóval alacsonyabb ártban veszik át, mint amenayit az önkéntesen beszolgáltattott tárgyakért fizetni fognak. Olyan tárgyak beszolgáltatására, amelyekre bizottsági szempontból szüksége van a tulajdonosnak, a rekviráló bizottság legfőlebb kárhavi hátsédéket adhat, amely idő alatt más anyagból készült tárggyal kell pótolni a rézmértégyat.

Szombaton

Kinai bálvány

detektív dráma 5 felvonás.

Vasárnap

Egyszerűszívek

színmű 4 felv. az URANIABAN

Ki kapjon hadifoglyot?

A honvédelmi miniszter a polgármesterhez rendeletet intézett, amelyben közli, hogy tudomása szerinti a munkabizottságok a foglyokat iparosokhoz, vendéglőkhez és magánosokhoz adják át. A miniszter figyelmezteti a munkabizottságokat, hogy elsősorban a mezőgazdákhoz utalják a foglyokat és utasítzom rendelőzésére csak abban az esetben bocsássanak munkára, ha az a mezőgazdasági érdek sérelme nélkül történhetik.

Városok újjászülése

a háboru után. A belügyminiszter, mint ismeretes, felbírta a városokat, hogy pénzügyeiktől tegyenek jelentést s egyúttal jelentést is jelezzék, mekkora összegre volna szükségük, hogy a háboru után a szükséges beruházásokat eszközölhessenek. Pécs városának e célra körülbelül 26 millióra volna szüksége. Ebből az összegből a város hatósága építtetni akar békekötés után 3 települést, kisközségeket az ipari és mezőgazdasági munkások részére, 10 új ovodát, esaternázatot akarja a várost, ezzel kapcsolatban kibővíteni a vízvezetékot, a már meglévő villamosításot újabb vonalakat építtet, a kazinót átépíttet, utépítéseket eszközöltet és végül körülbelül 10 millió korona költséggel, a most készülő terv szerint akarja felbírlyozni a város hátsóit. A tervezett építkezéseket a város békekötést követő 3 év alatt szeretné megvalósítani. Hát Baia?

A szerkesztésért és kiadásért felelős:
FODOR KÁROLY.
Szerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.
Kiadó: ORVIN NYOMDA, BAJA.
Nyomatott a „örök-könyvnyomda és nyomdájában Baján, Mátyás király-tér 8.

Ócska ruháját adja mindenki, az elnagyott szegény gyerekeknek, hadifoglyoknak. — Szíves adományokat elfogad a városi közgyűlés.

Eladó szőlő

A vasuti állomás közelében levő szőlőlakházzal együtt eladó. Ugyanott eladó több szőlő, ablak és egy vaskályha. Megtekinthető naponta d. u. 2—4 óráig. Id. Csérba György. Kültelek 28, azám alatt.

Három- v. négy-szobás házat bérbevételekre keresek. Jármer-vendéglő.

Hirdetmény.

Értesítjük t. részvényeseknek, hogy az új végleges részvények a vonatkozó ideiglenes részvények ellenében a hivatalos órák alatt intéztünk pénztáránál átvehetőek.

Bajai Kereskedelmi és Iparbank

Az Országos Burgonyaközvetítő

Iroda értesíti a gazdaközönseget, hogy a vármegye területén kirendeltséget létesített, melynek teendőit **SCHREIBER D. és FIAI** cég zombori kirendeltsége látja el. A kirendeltség irodája Zomborban Jókai-tér 2 sz. alatt van, ahol mindennemű felvilágosítással szolgálnak. — A kirendeltség telefonszáma Zombor 26, sürgőny címe: „Obkirend Zombor.”

Értesítem a n. é. közönseget, hogy a Budapesti-úton a Szabady-téle

Kovács műhelyt

átvettem s mint vizsgázott patkoló és minden e szakmába vágó munkát elvállalok.

A n. é. közönseg szives pártfogását kérve vagyok tisztelettel

Puck Ignác

Kovács m.

*Bjestralskajaj de draga
slavna PALMA bledot raja*

Nagy gyakorlattal bíró

maszirozónó

aki négy évig volt a Róna-Sanatórium-ban, mint fürdő-mesterné alkalmazva magánosoknál eivállal hideg kurát és maszirozást.

Cím: **Zádorné**. Deák F. u. 19. sz. Öuhontalálható 12—2-ig.

Elsőrendű veronai

szalámit kilonként 20 korona, kitünő füstölt kolbászt 12 koronáért szállit utánvétellel Szóbi Mór, Budapest Felsőerdősor 26. sz. Nagyban előnyarak!

Villanycsengők

szerelesét, javítását és jókarban tartását, valamint villanytelepsknél motorok felszerelését u. m. a villanyszellelők javítását, valamint a főáramhibái keresését elfogadom.

SPITZER MÓR BAJA,

—: Kinizsi Pál-utca 8. szám. —:

Legalkalmasabb karácsonyi ajándék különleges játékokban, ugy-
szintén uri és női ajándék tárgyak nagy választékban kaphatók:

Huszár Rezső áruházában.

Ujságkihordónak a reggeli órákra jó fizetéssel
és mellékkeresettel felvesz egy
asszonyt, fiút, vagy rokkant ka-
tonát a „CORVIN“-KÖNYVNYOMDA.

Főzőnőt

keresek, ki fejni is tud
Haynald-utca 38. szám.

Kutfedőlapokat

vasbetonból készítve házhoz száll-
lítva ajánlom következő árakban:

120 cm átmérőig	K 35 —
150 cm	K 55 —
160 cm	K 75 —
180 cm	K 95 —
Kutmedence	K 25 —

készít:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá és ce-
ment-gyár

Baja.

Telefon szám. 111.

Mész és Cement állandóan
friss állapotban raktáron van

Fiukat és leányokat

12 éves kortól kezdve nagy ker-
settel ujságárusoknak felvesz
LAZAR SAMUEL cég.

„Corvin”-nyomda

BAJA, Mátyás király-tér 8. szám.

Telefon 164.

Mindennemű nyomtatványok
izléses, pontos és gyors
kivitele.

Nagy nyomtatványraktár!

„Bajai Független Újság”

„Bajai Közlöny”

szerkesztősége és kiadóhivatala